

Bilag 2 - Referat af borgermødet "Broer over inderhavnen"

Dato: Den 4. februar 2010

Tid: 18.30-21.00

Sted: Kantinen, Kunstakademiets Arkitektskole

Mødedeltagere: *Fra Københavns Kommune deltog:*

Anja Kiersgaard (AK), CAU, Jonas Gammelgaard (JG), CAU; Julie Bang Henriksen (JBH), CAU; Lisbet Østrup (LØ), CAU; Annemarie Jespersen (AMJ), CBD; Frederik Munk (FM), CBD; Jesper Thorkildsen (JT), CBD; Kim Spiegelberg Stelzer (KSS), CBD; Linda Jessen (LJ), CBD; Lotte Linnet (LL), CBD, Michaela Brüel (MB), CBD; Sanne Maj Andersen (SMA), CBD; Jens Chr. Højgaard (JCH), CTR; Winnie Flindt (WF), CBD.

Fra Dansk Cyklist Forbund deltog:

Erik Hjulmand (EH) og Hans Erik Rasmussen (HER)

Fra Lokaludvalgene deltog:

Bent Lohmann (BL), formand for Indre By Lokaludvalg og Poul Cohrt (PC) medlem af Christianshavn Lokaludvalg

Fra Borgerrepræsentationen deltog:

Morten Kabell (MK), Enhedslisten og Jakob Næsager (JN), Konservative

Ordstyrer: Anders Stahlschmidt (AS)

Oplæg:

Mødet startede med at boderne åbnede 18.30, så borgere havde mulighed for at snakke med embedsmændene, og skabe sig et overblik før oplæggene, som var annonceret til at starte kl. 19.00. Der deltog ca. 200 borgere i borgermødet.

Introduktion v. Anders Stahlschmidt

AS oplyste de fremmødte om, at meningen med borgermødet var, at indsigelserne skulle blive så kvalificerede som muligt. AS gjorde opmærksom på, at det var vigtigt at sende skriftlige indsigelser for at få sin mening gjort gældende. AS fortalte, at der indtil nu var kommet 125 indsigelser. AS oplyste yderligere om, hvor man ellers kunne finde information om projektet. AS fortalte, at det var vigtigt at de

Sagsnr.
2010-83915

Dokumentnr.
2010-503021

Sagsbehandler
Frederik Munk

Center for Bydesign

Islands Brygge, 37. 5. Sal
Postboks 447
1505 Kbh. V

Telefon
3366 3217

E-mail
fremun@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009495044

www.kk.dk

fremmødte udfyldte det vedlagte evalueringsskema, for at Københavns Kommune kunne gøre møderne endnu bedre i fremtiden. **AS** introducerede efterfølgende aftenens program og de boder som var opstillet.

Lokalplanforslaget v. Michaela Brüel

Lokalplanforslaget er konsekvensen af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formåls gave til København, som Borgerrepræsentationen valgte at tage imod. Københavns Kommune laver normalt ikke lokalplaner for infrastrukturplaner, men i dette projekt blev det vurderet nødvendigt. **MB** gennemgik lokalplanforslaget og opfordrede de fremmødte, til at komme med ideer til brug af de byrum som stiforbindelsen går igennem. **MB** redegjorde for, at der uundgåeligt vil komme konflikter, f.eks. mellem fodgængere og cyklister omkring opholdspladser. Det er vigtigt for alle parter, at generne bliver så små som muligt, hvorfor det er vigtigt at etablere en god dialog. **MB** forklarede, at kommuneplanen lægger vægt på, at havnen skal have offentlig adgang og at det skal være sted for rekreative arealer og byliv. For at tilgodese så mange parter som muligt, er det et krav at de nye broer skal være oplukkelige.

Broprojekterne v. Jonas Gammelgaard

JG argumenterede for, at forbindelser på tværs er vitale for byens sammenhængskraft og derfor er stiforbindelserne vigtige. Før borgerrepræsentationens beslutning om at tage imod gaven fra fonden havde der været tale om en færgeforslag. Færgeforslaget blev fravalgt, dels fordi forslaget var ufinansieret og færger er dyre i drift, og dels at der ville være for lang ventetid for cyklister og andre brugere. Der var en række forhold der skulle opfyldes i arkitektkonkurrencen omkring broerne. Det var et krav, at broerne skulle være oplukkelige. **JG** gennemgik herefter de forslag som dommerpanelet havde valgt. Yderligere fortalte **JG**, at der var blevet foretaget en bådteilling i kanalen, som har dannet grundlag for en beregning af, hvor ofte broerne skal være oppe. **JG** forklarede, at kystdirektoratet principielt har godkendt projektet, hvilket giver en vis sikkerhed for at projektet endeligt vedtages. Der var enkelte spørgsmål til anlægsstart, som blev bestemt til vinter 2011, og det blev gjort helt klart, at der ikke vil blive bygget noget før alle tilladelser er hentet ind.

Indlæg fra Poul Cohrt, formand for Christianshavn Lokaludvalg

PC fortalte om sit syn på historien bag broforslaget og operaen som efter PCs mening var et resultat af en skibsreders drøm og ikke borgernes. **PC** fortalte, at den tidligere Teknik- og Miljøborgmester ønskede en cykelbro, men at der var nogle "snæversynede lokale" som syntes, at det var en dårlig ide. **PC** redegjorde yderligere for, at den nye borgmester erkender, at man ikke kan tilgodese både cykler og sejlere. Den 27. august holdt Christianshavn Lokaludvalg (CLU) et

møde, hvor man drøftede forslaget. **CLU** var efter en afstemning lodret imod. **PC** spurgte ind til, hvorfor man i **BR** valgte at bygge broer, når der var andre bedre løsninger?

Indlæg fra Bent Lohmann, formand for Indre By Lokaludvalg

Indre By Lokaludvalg (ILU) anerkender, at der er behov for en forbindelse over inderhavnen. **ILU** har foreslået en nordligere forbindelse, fordi dette ville løse en masse problemer med de mindre broer og vil samtidig gøre tilgængeligheden til Holmen større. Øen Christiansholm er blevet frigivet i 2018, så kommunen burde vente til denne ø er frigivet, fordi dette ville give flere muligheder for placering af broerne. Yderligere argumenterede **BL** for, at hvis kommunen anlægger en bro nu, vil der være en lang periode hvor folk der bruger broen, vil løbe lige ind i metrobyggeriet på Kgs. Nytorv. Det er meget vigtigt, at der tages højde for den store trafik som vil komme som en følge af broerne. Yderligere vil Havnebussen, ikke kunne komme igennem, når der er meget vand i kanalen fordi broerne ikke er høje nok, og dette er ikke optimalt. Kommunen kunne istedet anlægge en tunnel i stedet for en bro.

Indlæg fra Knud Josefsen, "Lad Havnen Leve"

KJ viste et videoklip som han havde lavet søndagen forinden ved at interviewe sejlerne i havnen, Dansk Cyklistforbund og en politiker. Stemningen blandt sejlerne var, at de ikke syntes om projektet. Deres holdning var, at det maritime liv bliver ødelagt, fordi livet handler om bådene og bådskure. Kommer broerne, forsvinder bådene og dermed det maritime liv, var argumenterne. Anne Vang, som var interviewet i videoen, fortalte at det ikke var muligt at tilgodese alle parter, og at kommunen i denne her sag havde prioriteret cyklisterne. **KJ** sluttede med at sige, at sejlere og cyklister ikke kan eksistere sammen.

Indlæg fra Poul Hjulmand "Dansk Cyklistforbund"

PH fortalte at der er i lokalplanforslaget er taget højde for mange af de ting som Dansk Cyklistforbund er tilhænger af. **PH** redegjorde for, at han var uenig i Knud Josefsens argument om, at sejlere og cyklister ikke kan eksistere sammen. Han argumenterede for, at begge parter må leve med gener, men at dette måtte være en del af det at leve sammen. **PH** undlod at snakke færdigt, fordi han blev afbrudt af tilråb fra salen.

PAUSE MED BODER

Meninger tilkendegivet ved boderne:

Lad Havnen Leve:

Meninger tilkendegivet ved Lad Havnen Leve var bekymringer om havnen ville dø ud hvis broerne blev bygget. Broerne vil forhindre sejlskibe i at sejle i kanalen, hvilket på sigt vil betyde havnemiljøets død. Samtidig blev der argumenteret for, at sikkerheden i forbindelse

med broerne vil være dårlig. Der blev også foreslået, at nogle broer bliver erstattet af tunneler, nogle af ulemperne ved broerne udlignes.

Cykelruter og cykelpolitik:

Der blev argumenteret for, at der engang har været en gangbro fra Esplanaden over til Søværnet som er placeret på Holmen som burde overvejes i stedet for de placeringer der var tegnet i lokalplanforslaget. Der var også andre som mente, at broerne var en forbedring for Københavns borgere.

Byliv og Byrum:

Der blev i denne bod også tilkendegivet meninger omkring valget af broer frem for tunneler. En tunnel gøre livet mere sikkert for lejende børn omkring op- og nedkørselsramper. Samtidig blev der ytret bekymringer over brug af fortov på Overgaden Neden Vandet som cykelsti pga. brostensbelægningen på selve vejen.

Den efterfølgende debat omhandlede følgende emner:

- 1. Tilgængeligheden**
- 2. Færge- og tunnelforslagene**
- 3. Sikkerheden**

1. Tilgængeligheden

Der blev spurgt ind til tilgængeligheden for broerne, hvorefter **JG** svarede at broen over inderhavnen opfylder de normale krav dvs. en stigning på 40 promille. **JG** forklarede, at det er broen over Proviantmagasiningraven der giver problemer. Broen er dobbelt så stejl som normalt tilladt. Yderligere blev der spurgt ind til, hvorfor der blev fokuseret så meget på cykelforbindelsen fra Indre By til Christianshavn, når forbindelsen fra Nørrebro, Vesterbro og Østerbro til Kgs. Nytorv var meget problematisk i forvejen. Der blev også spurgt ind til, hvorfor cyklisterne ikke kan vente på en færge, når de alligevel skal vente på at broen lukker igen. **JCH** svarede, at det var blevet vurderet, at ventetiden for cyklisterne var markant kortere ved broløsningen end ved færgeløsningen. En borger spurgte også ind til frigivelsen af papirøen i 2017. Hvordan vil forbindelsen til den foregå og er den tænkt ind i nuværende projekt? **JCH** kunne bekræfte, at papirøen bliver frigivet og at forbindelsen enten ville være via Prinsessegade, gennem Trangraven eller en bro. Projektet er ikke indtænkt i det nuværende projekt.

2. Færge- og tunnelforslagene

Et af de emner som der blev spurgt mest ind til var valget af broløsningen frem for et valg af en færgeforbindelse eller en tunnel. Der blev spurgt om, det ikke var muligt at bruge de penge som var afsat til metrostationen ved operaen til en tunnel. **MK** fra Enhedslisten svarede, at det ikke var muligt fordi at det ville blive for dyrt. Der blev

yderligere spurgt ind til, hvorfor der ikke kunne indsættes færger i stedet for broerne. Var færgeløsningen overhovedet blevet seriøst overvejet? Nogle borgere argumenterede for, at der i Sverige var flere steder hvor færgeforbindelser fungerede rigtig godt og som var gratis for borgerne. En borger havde lavet et overslag på, hvad en tunnel ville koste hvilket viste sig at være billigere alt i alt end en broløsningen.

Til spørgsmålene svarede **MK** fra Enhedslisten, at færgeløsningen ikke var blevet undersøgt seriøst, men at fonden var blevet spurgt og at den havde svaret, at den ikke var indstillet på at betale en færgeforbindelse. Yderligere forklarede Kabell at politikerne i borgerrepræsentationen havde fået at vide at en tunnel ville være meget dyrere end broerne. En anden borger fortalte, at han havde kontakter i fonden og at de umiddelbart ikke var blevet spurgt om de var interesserede i at indsætte færger i stedet for at finansiere broerne. **MK** fra Enhedslisten svarede, at han ville spørge fonden endnu engang. **JN** fra Konservativt Folkeparti svarede, at hvis borgeren havde en gennemregnet vurdering ville han meget gerne kigge på det og undersøge sagen endnu engang. Begge politikere gjorde opmærksom på, at intet var endeligt besluttet endnu.

3. Sikkerheden

Et sidste emne som blev behandlet var sikkerheden for sejlerne i forbindelse med broerne. Mange sejlere var bekymret for, om det blev for farligt for sejlerne at manøvrere rundt mellem hinanden i det korte tidsrum broen er åben, så bådene kan komme igennem. Der blev også spurgt ind til, hvor manden der skulle styre dette 'kaos' ville befinde sig. Yderligere blev der spurgt ind om COWI's rapport blåstemplede projektet. **JG** svarede, at der i projektet er tegnet styrehus beliggende på Islands Plads. **MK** fra Enhedslisten svarede, at sikkerheden i projektet ikke var god nok, og at han ikke endnu havde fået præsenteret et holdbart argument for, hvordan det hele skulle afvikles i praksis. **JN** svarede, at det ikke så ud til at COWI's rapport blåstemplede projektet, og at det var vigtigt at få alle oplysninger med inden en endelig beslutning blev taget.

Mødet blev afrundet af **AS**, som igen påpegede at borgerne skulle indsende skriftlige indsigelser for at få deres mening gjort gældende.